

Felvételi vizsga

*Ki mint vízesés önnön robajától,
elválsz tőlem, és halkan futsz tova,
míg én, életem csúcsai közt, a távol
közelében, zengem, sikoltom,
verődve földön és égbolton,
hogy szeretlek, te édes mostoha!*

...és én zengtem, sikoltottam, húsz évesen, megrendíthetetlen hittel, hogy a költő majd segít meggyőzni a közönyösen unatkozó felvételi bizottságot, elvitathatatlan tehetségemről.

Már túl voltam egy kéthetes előkészítő kurzuson, "felfedezöm" és mentorom Kazimir Károly órákon keresztül mondatta velem újra meg újra, hogy

*"Óh, hát miféle anyag vagyok én,
hogyan pillantásod metsz és alakít?"*

Kazimir választotta számomra a József Attila verset, mondta: "A nagy Ő, a felvételi bizottság félelmetes elnöke, az "Isten" maga, imádja József Attilát. Fél siker."

Kazimir már másodéves rendező hallgató volt, néhány év vándor-színészi múlttal, elvitathatatlan szakértő, csak szerencsésnek mondhattam magam, hogy foglalkozik velem. Háború előtti középiskolás curriculum Arany Jánossal lezárta a magyar költészet tárgyalását, érthető módon József Attila ismeretlen volt

számomra, s ha Kazimir mondta, hogy biztos siker, hát én kész voltam elhinni neki.

A Jászai termet valamiféle homályos köd borította előttem, a hosszú asztal mögött hatan – heten ültek, középen Ő, akit meg kell győzzek tíz-tizenöt perc alatt, hogy nekem istenadta jogom van Thália szekerére felkapaszkodni. Mindent beleadtam, hallottam magam, harsogtam:

*" El vagyok veszve, azt hiszem.
Hallom, amint fölöttem csattog,
ver a szívem."*

Térdeim remegtek, kifogyott belőlem a szusz, ijedten láttam a közönyös arcokat az asztal körül. El voltam veszve, éreztem, tudtam, hogy megbuktam. Nem értettem, hiszen ilyen jól meg sohasem sikerült szavalni az Ódát. Lehet, hogy Kazimir tévedett, talán mégis a Vén cigányt kellett volna betanulni. Az volt az én eredeti választásom:

*Húzd, ki tudja, meddig húzhatod,
Mikor lesz a nyűtt vonóbul bot;*

... villant át bennem a felismerés, de be kellett fejezni, és alig hallhatóan, talán egy sóhajjal is kezdtem:

*"(Visz a vonat, megyek utánad,
talán ma még meg is talállak,
talán kihűl e lángoló arc,
talán csendesen meg is szólalsz:*

*Csobog a langyos víz, fürödj meg!
Íme a kendő,*

Álljon meg, kérem... zengett a terem, Ó, az isten maga parancsolt. Majd össze nem csináltam magam, most fognak kizavarni, gondoltam. Végem van. Mehetek kapálni.

Hogy hívják? - kérdezte.

Mondom...

Azt látom, ide van írva. Hogy hívja a barátja, van barátja? Hogy hívja az édesanyja?

Attól függ, - mondom, - ha haragszik, Pista, ha nem, akkor Pityu.

Én nem haragszom, de maradjunk a Pistánál. Tudja kérem, hogy mit jelen a cím? ÓDA?

Líra. Intim, bizalmas, érzelmes költemény, eredetileg, a jó öreg görögök énekelték, miközben pengették a lírát. Maga, Pista barátom Talpra magyart csinált belőle, szavalt, mint egy megszállott forradalmár. Ki tanította ezt be magának?

Hallgattam.

Aztán valami csoda folytán, abba hagyta az eszelős kiabálást és hallottam a költőt: *Visz a vonat, megyek utánad,*

Hozza ide azt a széket, - mutatott a terem sarkába. Üljön le, képzelje el, hogy itt senki sincs, nem kell, hogy a közönség fültanúja legyen, hogy tudja mit érez. Nem tartozik senkire, csak Órá. Volt már szerelmes? - választ sem várt - olyan szerelmes, hogy fájt?

Igen, - mondom.

Hogy hívták?

Anna!

Kötelező! Mindenki szerelmes volt egyszer egy Annába. Én is.

Üljön le, és írjon Annának egy levelet... csak neki, nem nekem, nem a közönségnek.

" Itt ülök csillámló sziklafalon.

Az ifjú nyár

könnyű szellője, mint egy kedves

vacsora melege, száll."

És én írtam, halkan szinte csak magamnak, és valóban megszűnt a világ, már nem volt senki körülöttem, nem volt bizottság, nem volt a félelmetes Ő, csak a költő szólt velem, egyszerű szépséggel.

Óda.

"Csobog a langyos víz, fürödj meg!

Íme a kendő, törülközz meg!

Sül a hús, enyhítse étvágyad!

Ahol én fekszem, az az ágyad.)"

Aztán vége volt. Még ültem mozdulatlanul, zsibbadt mindenem, lassan visszatértek az utcai zajok, villamos csilingelt, galambok búgtak az ablak párkányán... Senki sem szólt egy szót sem,... Aztán Ő, felnézett a papírjaiból és egy apró kézlegyintés kíséretében,

Elmehet, - mondta.

Felvettek.

